

נוהל תמיכה בנושא הקמת שכונות כפריות במרחב העירוני - לשנת 2024

ההסתדרות הציונית העולמית - החטיבה להתיישבות מודיעה על האפשרות לקבל, בכפוף לקיומו של תקציב ייעודי לנושא ובהתאם להוראת תכ"ס 6.2.1, תמיכות בנושא הקמת שכונות כפריות במרחב העירוני.

נוהל זה מפורסם באתר החטיבה להתיישבות www.hitvashvut.org.il

[ובאתר משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות](#)

1. רקע לתמיכה ומטרתה

א. רקע

ביום 25.5.2022 אושרה מדיניות שר התיישבות לחטיבה להתיישבות, בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1998 מיום 9.10.2016. בהתאם לכך, גיבשה החטיבה להתיישבות את תכנית העבודה לשנת 2022 והיא נערכת, בין היתר, לקידום פעולות בתחום התשתיות - פעולות ליצירת תשתיות ציבוריות של ישובים ואזורים בעלות השפעה על הצמיחה הדמוגרפית ועל קליטת תושבים חדשים ו/או ליצירת תשתיות התורמות לחיזוק החוסן החברתי והכלכלי, באזור ובישוב, תוך עידוד הצמיחה הדמוגרפית והחוסן הקהילתי. תכנית העבודה לשנת 2022 אושרה על ידי שר התיישבות ביום 5.8.2022.

בתאריך 19.3.2013 קיבלה הממשלה את החלטת ממשלה 741 (תכנית אסטרטגית לעידוד וחיזוק ההתיישבות), אשר נועדה בין היתר לקדם את נושא הקמת שכונות כפריות במרחב העירוני. בתאריך 11.12.2013 התקבלה החלטת ממשלה מס' 1038, שהוסיפה תקציב למימוש סעיף 5 בהחלטה 741 שלעיל, וכן קבעה כי ניתן יהיה לבצע את מימוש ההחלטה באמצעות החטיבה להתיישבות.

במסגרת אישור תוכנית העבודה של החטיבה לשנת 2022 אושרה גם הפעלת סעיף 5 בהחלטות ממשלה מס' 741, ובהמשך החלטה מס' 1038 - על ידי החטיבה להתיישבות כפי שיפורט להלן.

ב. מטרת התמיכה

רכישה, שיפוץ והסבת מבנים בבעלות ציבורית לעידוד ההתיישבות בנגב ובגליל לצרכי מגורים עבור "קבוצות התיישבות", בישובים עירוניים בנגב ובגליל.

ג. התוצרים המצופים

קידום וביצוע פעולות תכנון, רכישה, שיפוץ, הסבה וחינוך של מתחמי מגורים ומבני ציבור בבעלות ציבורית להשכרה לטובת קליטת קבוצות התיישבות לתקופת מגורים זמנית, כשלב ביניים למגורי קבע ביישובים עירוניים.

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

2. הגדרות

"**החטיבה**" – החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית;

"**המשרד**" – משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות;

"**המרחב**" – מרחב הפעילות של החטיבה להתיישבות בהתאם להחלטות ממשלה ל-741 ו-1038;

"**רשות**" – מועצה מקומית או עירייה בנגב או בגליל, הכוללת מעל 11,000 ומתחת ל-55,000 תושבים במועד פרסום נוהל זה, כמפורט בנספח א' לנוהל.

"**קבוצת התיישבות**" – קבוצה המוקמת על ידי צעירים בוגרים, במטרה להתיישב בתחומי הרשויות המקומיות ולהוות בסיס להתיישבות קבע באזור בו היא פועלת, תוך יצירת שותפות עם הקהילה המקומית בה היא פועלת בנושאי חינוך, תרבות, רווחה תעסוקה או חברה, ומתקיימים בה, בין היתר, התנאים הבאים:

א. הקבוצה מונה לפחות 20 חברים מעל גיל 21, וכוללת גברים ונשים.

ב. לפחות 30% מחברי הקבוצה אינם תושבי היישוב (לעניין זה "תושב היישוב" - מי שהתגורר בעיר או ביישוב בו מתנהלת פעילות הקבוצה במשך למעלה מ-5 שנים בטרם תחילת פעילותו בקבוצה).

ג. הקבוצה פועלת במסגרת גוף מיישב מאוגד שאינו למטרות רווח או מאוגדת כגוף נפרד שאינו לכוונת רווח.

ד. במסמכי היסוד של הקבוצה או של הגוף המיישב אשר במסגרתה פועלת הקבוצה, נקבעה בין היתר המטרה של התיישבות קבע, תוך תרומה ועשייה חברתית.

ה. חברי הקבוצה מפעילים מיזמים חברתיים, חינוכיים או תרבותיים בישוב בהיקף של 100 שעות התנדבות שנתיות לפחות, בממוצע לכל חבר.

ו. הגופים הבאים וגופים דומים במהותם לא ייחשבו כקבוצות התיישבות לצורך החלטה זו: ישיבות (קטנות, גבוהות והסדר), כוללים, מכינות קדם צבאיות, ועדי עובדים, בתי כנסת, ארגונים לעזרה עצמית, מועדוני קשישים ואגודות ספורט, ארגוני סטודנטים, גרעיני שנות שרות וכדומה. יחד עם זאת, קבוצת התיישבות רשאית להפעיל אחד או יותר מהגופים המפורטים בסעיף זה, או לבצע פעילויות במסגרת גופים אלו, מבלי שההפעלה או הפעילות ימנעו מקבוצת התיישבות הכרה וסיוע.

"**מבנה בבעלות ציבורית**" - מבנה שהוא בבעלות חברה ממשלתית, חברה ממשלתית-עירונית, חברות הדיור הציבורי, רשות מקומית או הסוכנות היהודית.

"**פעולות בתחום הבינוי והתשתיות**" – במסגרת נוהל זה יוגשו פרויקטים הנוגעים למתחם מוגדר המיועד לקבוצת התיישבות, הכוללים את אחד או יותר מהמרכיבים הבאים:

א. רכישת מבנים יבילים.

ב. שיפוץ מבנים קיימים הנכללים במתחם המוגש במסגרת הבקשה.

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

- ג. **עבודות פיתוח במתחם המוגש במסגרת הבקשה** – עבודות פיתוח בצמוד למבנה המגורים של קבוצות ההתיישבות, בהתאם למבחני תמיכה אלו, ולרבות: עבודות פיתוח סביבתי, דרכים, אמצעי בטיחות, גדרות, שבילים ותאורה.
- ד. **תכנון וניהול הפרויקט** – לסוגיו השונים, לרבות - מדידות, ניהול תכנון, יעוץ, ניהול ופיקוח, בדיקות קרקע, ותכנון מפורט וכן תכנון לביצוע של שיפוץ מבני ציבור, המיועדים למגורי קבוצות התיישבות. **מובהר, כי תמיכה בתכנון תינתן רק אם היא נלוות לפעולות רכישה, בינוי שיפוץ ו/או פיתוח לפי נוהל זה.**

3. תוקף הנוהל

הנוהל יהיה תקף החל ממועד אישור ועדת התמיכות ועד ליום 31.12.2025.

היקף התקציב הצפוי לצורך התמיכה בפעולות שבנוהל תמיכה זה, הינו כ-15.3 מיליון ₪. היה ותקציב זה ישתנה (יגדל או יפחת), ועדת התמיכות תהיה רשאית להתאים את מספר הבקשות המאושרות להיקף התקציבי המעודכן, וזאת בהתאם לדירוג הבקשות שנקבע על ידי הוועדה, בהתאם לקריטריונים המפורטים בנוהל זה, או בהתאם לכלל שוויוני וענייני אחר שייקבע על ידי הוועדה.

אישור תמיכה לשנת 2024, על פי נוהל זה, יהיה בהתאם למדיניות ולתכנית העבודה שאושרה לשנת 2022 וכפי שפורסמה.

האחריות על ביצוע פעילות נתמכת בטרם אושרה התמיכה בוועדת התמיכות, תהיה על מבקש התמיכה בלבד.

4. ועדת תמיכות

א. הרכב ועדת התמיכות בהתאם להחלטת הממשלה הוא:

- מנכ"ל החטיבה להתיישבות או מי מטעמו - יו"ר הוועדה.
 - נציג מקצועי מטעם החטיבה.
 - נציג מקצועי מטעם המשרד.
 - חשבת החטיבה להתיישבות.
 - היועצת המשפטית של המשרד או נציג/ה מטעמה.
- ב. רק בקשות שעמדו בתנאי הסף יובאו לדיון בוועדת התמיכות. בקשה שוועדת התמיכות תחליט כי אינה עומדת בתנאי הסף – תיפסל ולא תובא לדיון לגופה בוועדה.
 - ג. לגבי בקשות שיוגשו לאחר המועד האחרון - ועדת התמיכות תנהג בהתאם לסעיף 6.4.

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

- ד. הבקשות המובאות לדיון בוועדת התמיכות ירוכזו על ידי המרחבים, כדי לאפשר השלמות וטיוב חומרי הבקשות, אם כי יובהר שאין בכך כדי להפחית מהאחריות הישירה של מגיש הבקשה להגשת הבקשה במועד ובאופן מלא ותקין. אין בסיוע של נציגי המרחב בכדי לחייב את החטיבה באופן הניקוד שיינתן בפועל מבחינת הבקשה.
- ה. הבקשות יוצגו על ידי נציג המרחב הרלוונטי בישיבת הוועדה.
- ו. סך כל התמיכות עבור הבקשות שתאושרנה לא יעלה על התקציב המאושר. הוועדה רשאית לאשר סכום נמוך מהסכום המבוקש, בהתאם לנימוקים שיפורטו בהחלטתה. בעת קביעת סכום התמיכה, הוועדה תיקח בחשבון, בין היתר, את התמיכה הכספית שניתנת למבקש עבור הפעילות מושא בקשתו ממקורות ציבוריים אחרים.
- ז. אם מנתוני הבקשה יעלה כי מושא התמיכה נתמך גם על ידי משרד ממשלתי אחר, ועדת התמיכות תפנה, לפני חתימת הסכם התמיכה למשרד הממשלתי הנוסף שתומך בפרויקט מושא בקשת התמיכה, על מנת לעדכן אותו בדבר הבקשה של הרשות לתמיכה נוספת מהחטיבה עפ"י נוהל זה, ועל מנת לקבל עמדתו ביחס לבקשה זו.
- ח. הרשות המבקשת תמיכה לפי נוהל זה תידרש להתחייב לדווח, במהלך ביצוע הפרויקט מושא התמיכה, ואף ולאחר קבלת התמיכה, אם השתנו מקורות המימון שלה לפרויקט.
- ט. ועדת התמיכות רשאית לשנות מהחלטתה באשר לגובה התמיכה, כולה או חלקה, או להשהות את החלטתה, אם לשינוי במקורות התקציב עשויה הייתה להיות השפעה על החלטתה של ועדת התמיכות, כאמור בסעיפים קטנים 14' ו-4'ח' לעיל.
- י. ועדת התמיכות תערוך פרוטוקול המשקף את הדיון שהתקיים בפניה. הפרוטוקול יישלח למבקשים בהודעה של המרחב הרלוונטי ויפורסם באתר החטיבה להתיישבות אך יובהר, כי אין לראות בהודעה כל התחייבות כספית.
- יא. ועדת התמיכות תהא רשאית לשנות מהחלטתה באשר למושא בקשת התמיכה המוגשת, וזאת כתוצאה משינויים בלתי צפויים שאירעו לאחר הגשת הבקשה, לרבות שינוי תקציבי הנובע ממקורות המימון, ובלבד שלא יהיה שינוי במהות הבקשה ובכפוף להסבר בכתב מאת מגיש הבקשה והגורם המקצועי הרלבנטי בחטיבה.
- יב. יובהר, כי לא תוכרנה הוצאות עבור השקעות שבוצעו לפני מועד אישור ועדת התמיכות.

5. הגורמים הזכאים ותחום פעולה גאוגרפי

- א. מי שרשאי להגיש תמיכה לפי נוהל זה היא "רשות", כהגדרתה בסעיף 2, אשר מציגה "קבוצת התיישבות", גם כאן כהגדרתה בסעיף 2 לנוהל זה, המופיעה בנספח א' לנוהל.
- ב. תחום הפעולה הגאוגרפי למתחם המגורים עבור קבוצת ההתיישבות יהיה במרחב הרשות (בהתאם להחלטת ממשלה 741).
- ג. כל רשות רשאית להגיש בקשה אחת בלבד (מובהר כי בקשה לשיפוץ יחד עם תכנון לשיפוץ אותו המתחם מהווה בקשה אחת לעניין נוהל זה).

6. אופן הגשת בקשת התמיכה

- א. יש להגיש את הבקשה למרחב שאליו משתייכת הרשות, עד ליום 1.9.2024 בשעה 14:00, לכתובות המפורטות להלן. עד תאריך זה ניתן להתייעץ ולהיעזר במרחבים:

שם הגוף	כתובת לפניית	כתובת דוא"ל
מרחב צפון	אנה מוסקוביץ	ANNAM@wzo.org.il
מרחב דרום	ליבי רובינוב	Libir@wzo.org.il

- ב. רשות המבקשת לקבל תמיכה לפי נוהל זה, תגיש את בקשתה בכל האפיקים הבאים:
 - (1) תזין את הבקשה דרך פורטל התמיכות האינטרנטי של מרכב"ה על פי מספר הקול הקורא המתאים לבקשה. חובה לחתום על גבי המסמכים באמצעות תוכנת החתימה הדיגיטלית www.gov.il/firstgov/smartcard.
 - (2) תשלח את כל מסמכי הבקשה ונספחיה לכתובת הדואר האלקטרוני במשרדי המרחב הרלבנטי.
 - (3) תגיש עותק קשיח אחד (1) במשרדי המרחב הרלוונטי.
- ג. הבקשה לתמיכה תהיה חתומה בידי מורשי החתימה של הרשות.
- ד. בקשה שתוגש לאחר מועד הגשת הבקשות כפי שנקבע בסעיף זה תידחה ללא דיון. אם קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות דיון בבקשה, ואין מניעה למתן התמיכה מבחינה תקציבית, מוסמך החשב הכללי או מי מטעמו לאשר דיון בבקשת התמיכה שהוגשה באיחור.

7. תנאי סף ומסמכים שחובה לצרף לבקשה

א. תנאי הסף

(1) בקשה שאינה עומדת בכל תנאי הסף שלהלן עד למועד האחרון להגשת בקשות הקבוע בסעיף 6 לעיל - תיפסל על הסף על ידי ועדת התמיכות ולא תידון לגופה.

על בקשת התמיכה לעמוד בכל תנאי הסף הבאים:

(2) הבקשה תואמת את מטרות התמיכה, היעדים המפורטים בסעיף 1 וההגדרות המפורטות בסעיף 2 לנוהל זה.

(3) הבקשה עומדת בדרישות סעיף 5 לנוהל ("גורמים זכאים ותחום פעולה גיאוגרפי"). בכלל זאת, על הבקשה להציג "קבוצת התיישבות" בהתאם להגדרתה בסעיף ההגדרות, על כל סעיפיה:

(א) הקבוצה מונה לפחות 20 חברים מעל גיל 21, וכוללת גברים ונשים.

(ב) לפחות 30% מחברי הקבוצה אינם תושבי היישוב (לעניין זה "תושב היישוב" - מי שהתגורר בעיר או ביישוב בו מתנהלת פעילות הקבוצה במשך למעלה מ-5 שנים בטרם תחילת פעילותו בקבוצה);

(ג) הקבוצה פועלת במסגרת גוף מיישב מאוגד שאינו למטרות רווח או מאוגדת כגוף נפרד שאינו לכוונת רווח.

(ד) במסמכי היסוד של הקבוצה או של הגוף המיישב אשר במסגרתה פועלת הקבוצה, נקבעה בין היתר המטרה של התיישבות קבע באזור בו היא פועלת, תוך יצירת שותפות עם הקהילה המקומית בה היא פועלת בנושאי חינוך, תרבות, רווחה תעסוקה או חברה.

(ה) חברי הקבוצה מפעילים מיזמים חברתיים, חינוכיים או תרבותיים בישוב בהיקף של 100 שעות התנדבות שנתיות לפחות, בממוצע לכל חבר.

(ו) הגופים הבאים וגופים דומים במהותם לא ייחשבו כקבוצות התיישבות לצורך החלטה זו: ישיבות (קטנות, גבוהות והסדר), כוללים, מכינות קדם צבאיות, ועדי עובדים, בתי כנסת, ארגונים לעזרה עצמית, מועדוני קשישים ואגודות ספורט, ארגוני סטודנטים, גרעיני שנות שרות וכדומה. יחד עם זאת, קבוצת התיישבות רשאית להפעיל אחד או יותר מהגופים המפורטים בסעיף זה, או לבצע פעילויות במסגרת גופים אלו, מבלי שההפעלה או הפעילות ימנעו מקבוצת התיישבות הכרה וסיוע.

(4) הבקשה תכלול פירוט על אודות הפרויקט לגביו היא מבקשת תמיכה, לרבות פרטי קבוצת התיישבות, לויז' מוגדר למימוש הפרויקט, המתחם המיועד למגורי קבוצת התיישבות וגורמים מממנים נוספים.

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

- (5) הפרויקט לא נתמך על ידי משרד ממשלתי אחר באופן שעשוי להוביל לכפל תמיכות.
- (6) קרקע המתחם המיועד למגורי קבוצת ההתיישבות היא בבעלות ציבורית ובשטח הרשות.
- (7) המתחם המיועד למגורי קבוצת ההתיישבות הוא שטח ליעוד למגורים או בעל היתר לשימוש חורג למגורים, בהתאם לתב"ע מאושרת של הרשות, או אישור הוועדה המקומית לתכנון ובנייה.
- (8) בפרויקט ביצוע – בביצוע תשתית חדשה נדרש להגיש במסגרת הבקשה לכל הפחות תכנית עם תכנון ראשוני לפחות של הפרויקט (שרטוט מקצועי ע"י מהנדס או אדריכל) ולגבי ביצוע שיפוץ במבנה קיים - נדרש להגיש במסגרת הבקשה לכל הפחות מפרט/אומדן (במקום התוכנית). כמו כן, על הרשות להגיש את כל המסמכים הבאים:
- א. היתר בנייה, בקשה להיתר בניה או מסמך המעיד על פטור מהיתר חתום על ידי מהנדס המועצה;
- ב. אומדן עלויות ראשוני לפחות מאושר על ידי מהנדס הרשות או מהנדס אחר מטעמו;
- ג. סימון של תחום הבקשה על גבי תצ"א עם רקע תב"ע וכן ציון מספר גוש, חלקה ומגרש שבו נמצא תחום הבקשה; מובהר, כי על המגרש מושא הבקשה להיות מגרש בהתאם לסעיף (7).
- (9) בפרויקט תכנון - על המועצה להגיש את כל המסמכים הבאים:
- א. הערכת עלות לצוות התכנון (בין אם על ידי הצעת מחיר של מתכננים או לפי אחוז מעלות משוערת של הפרויקט);
- ב. תשריט ובו סימון תחום הבקשה על גבי תוכנית מאושרת (תב"ע), כולל תצ"א עם סימון של תחום הבקשה וציון מספר גוש, חלקה ומגרש (לא רלוונטי בבקשה לתכנון תוכנית אב, תוכנית מתאר ותכנון תב"ע);
- ג. עבור תכנון של מבנה חדש או תשתית חדשה – יש להגיש פרוגרמה תכנונית/מצגת מקצועית של הפרויקט המוצע חתומה ע"י אדריכל או מהנדס. עבור תכנון של מבנה קיים או שיקום של תשתית קיימת - יש להגיש מפרט לשיפוץ/שיקום, וככל שהשיפוץ/שיקום דורש אישור אדריכל/מהנדס – יש להגיש גם תכנית של הפרויקט המוצע חתומה ע"י אדריכל או מהנדס.
- (10) לגבי מנהל פרויקט/פרויקטור - על המועצה להגיש את כל המסמכים הבאים:
- א. תכנית עבודה ראשונית לפחות (פרוגרמה לפרויקטור).
- ב. הערכה ראשונית לפחות של התמורה שתשולם לפרויקטור.
- (11) הגשת התחייבות החתומה על ידי מורשי החתימה של הרשות, ולפיה תקופת המגורים ביחידות ובמבנים להשכרה, אשר ישופצו ויוסבו בהתאם להוראות נוהל זה תוגבל לכל דייר ל-3 שנים.

ב. מסמכים נוספים הנדרשים להגשה על ידי הרשות

- (2) **טופס בקשה להעברת כספים** על גבי נספח 2 לנוהל זה.
- (3) **טופס הגשה מקצועי** על גבי נספח 3 לנוהל זה.
- (4) **פירוט תמיכות לגבי רכיבים הנכללים בבקשת תמיכה זו** – ובכלל זאת: פירוט של כל התמיכות שאושרו למבקש התמיכה, בקשות לתמיכה שהגיש ושטרם אושרו לו, או בקשות שבכוונתו להגיש למשרד/י ממשלה אחר/ים, בכסף או בשווה כסף, בגין הפעילות שעבורה הוא מבקש את התמיכה לפי נוהל זה. בפירוט זה יכללו גם סכום התמיכה ופרטי הגורם המממן/שאליו הופנתה בקשת התמיכה; כמו כן, יש לפרט מקורות מימון צפויים נוספים עבור הפעולות מושא הבקשה, הן ודאיים והן כאלה שעדיין אינם ודאיים, כמופיע בנספח 3.
- (5) מסמך המעיד על כך שקרקע המתחם המיועד למגורי קבוצת ההתיישבות היא בבעלות ציבורית.
- (6) לצורך הוכחת עמידה בסעיף 7א(3) לתנאי הסף – **הגדרת "קבוצת התיישבות"** – על הרשות להגיש את כל אלו:
 - (א) רשימת חברי קבוצה המונה לפחות 20 חברים מעל גיל 21, וכוללת גברים ונשים.
 - (ב) תמציות רישום ממשרד הפנים או אישור תושבות ביחס לכל אחד מחברי הקבוצה.
 - (ג) מסמכי התאגדות (נסח ותקנון עדכני) של הקבוצה או של הגוף אשר במסגרתו פועלת קבוצת ההתיישבות.
 - (ד) התחייבות מטעם הגורמים המוסמכים מטעם הגוף במסגרתו פועלת קבוצת ההתיישבות לכך שיוודאו שכל אחד מחברי קבוצת ההתיישבות יפעיל מיזמים חברתיים, חינוכיים או תרבותיים בישוב בהיקף של 100 שעות התנדבות שנתיות לפחות, בממוצע.
- (7) הוועדה ו/או צוות הבדיקה מטעמה יהיו רשאים לדרוש מהרשות כל מסמך נוסף הנדרש לשם בחינת הבקשה.

8. אמות מידה לקביעת סכום התמיכה וניקוד הבקשות

ועדת התמיכות תדרג את הבקשות לפי אמות המידה כדלקמן:

נקודות	סעיף	משקל אמת המידה (נקודות)	אמת מידה	מס.
20	קיים תכנון מפורט לפרויקט, היתר בניה או פטור מהיתר מצורפים לבקשה + הוגש חומר הנדסי מוכן למכרז לרבות כתב כמויות ואומדני עלות.	25	בשלות ויכולת ביצוע עבודות בתחום התכנון, הבינוי והתשתיות	.1
12	קיים תכנון מפורט לפרויקט, הכולל תכנית העמדה על גבי בקשה להיתר (גרמושקה) הבקשה להיתר או פטור מהיתר נמצאים בהליכים בוועדות התכנון + כתב כמויות ואומדני עלות.			
5	קיימת תוכנית תכנון ראשוני ואומדן עלויות ראשוני. ההגשה להיתר נמצאת בשלב ראשוני בלבד (תיק מידע).			
20	עד אשכול 3 (כולל)	10	מדד פריפריאלי (ברמת הרשות) ¹	.2
16	אשכול 4			
10	אשכול 5			
4	אשכול 6 ומעלה			
20	עד אשכול 4 (כולל)	5	אשכול חברתי-כלכלי (ברמת הרשות או ברמת הישוב, עפ"י הנמוך מביניהם) ²	.3
16	אשכול 5-6			
10	אשכול 7			
4	אשכול 8 ומעלה			

¹ לפי הפרסום האחרון של הלמ"ס, בעת פרסום הנוהל.

² לפי הפרסום האחרון של הלמ"ס, בעת פרסום הנוהל. בפרויקטים ברמת הישוב הבודד, יילקח בחשבון הממד החברתי-כלכלי הנמוך מבין מדד המועצה וממד הישוב. ישוב שאין עבורו דירוג חברתי-כלכלי בלמ"ס, ידורג בהתאם לדירוג המועצה בה הוא נכלל.

Rural Growth And Development Division | החטיבה להתיישבות

20	50%<	10	אחוז מימון הרשות מהפרויקט	.4
15	40-49%			
10	30-39%			
15	בין 2% ל-4%	5	תשואה לפרויקט [סכום השכירות השנתי (ש"ח) עלות הפרויקט (ש"ח)]	.5
10	בין 4.01 ועד 6%			
5	בין 6.01 ל- 8%			
20	מעל 15 שנים	5	מספר שנות השכרת הנכס ³	.6
15	10-15 שנים			
10	6-9 שנים			
5	3-5 שנים			
20	מעל 75%	15	מאפייני קבוצת ההתיישבות - אחוז בוגרי שירות צבאי/שירות לאומי/אזרחי בקבוצת ההתיישבות	.7
15	50%-75%			
10	25%-50%			
5	0%-25%			
20	מעל 60% מחברי הקבוצה אינם תושבי היישוב	15	מאפייני קבוצת ההתיישבות - גודל יחס חלק החברים בקבוצה שאינם תושבי היישוב (לעניין סעיף זה "תושב היישוב" - מי שהתגורר בעיר או ביישוב בו מתנהלת פעילות הקבוצה במשך למעלה מ-5 שנים בטרם תחילת פעילותו בקבוצה)	.8
12	45% - 60% מחברי הקבוצה אינם תושבי היישוב			
4	30% - 45% מחברי הקבוצה אינם תושבי היישוב			
20	גבוהה	10	היקף ההשפעה של הפרויקט ברמת הרשות	.9
12	בינונית			
5	נמוכה			

ניקוד מינימלי

ציון מינימלי לקבלת תמיכה על פי נוהל זה הוא 50 נקודות.

³ לצורך סעיף זה על הרשות להציג הסכם שכירות ביחס לנכס. בהיעדר הצגת הסכם כאמור הרשות תקבל ניקוד "0" (אפס).

9. שיעור התמיכה והיקפה

א. שיעור התמיכה המרבי של החטיבה, בגין כל בקשה לפי נוהל זה, לא יעלה על 70% מעלות כלל הפרויקט.

ב. שיעור התמיכה ממקורות ממשלתיים לפרויקט לא יעלה על 90% מסך העלויות המאושרות לבקשה.

ג. שיעור תמיכה מרבי בעלות פרוייקטור – 5% מעלות הפרויקט הכוללת.

ד. סכום מרבי לתמיכה לרשות – 3 מיליון ₪.

ה. סכום מרבי לבקשה בנושא תכנון – 150 אלף ₪.

ו. תעריפי ייעוץ של אנשי מקצוע לא יעלו על תעריפי הייעוץ שנקבעו על ידי החשב הכללי

8.1.1. בהוראת תכ"ס

ז. ועדת התמיכות תדרג את כל הבקשות שעברו לשלב הניקוד בסדר יורד - מהבקשה שזכתה לניקוד הגבוה ביותר לפי סעיף 8 ועד לבקשה שזכתה לניקוד הנמוך ביותר שהוא מעל הציון המינימלי (50) (להלן – "טבלת הניקוד"). ועדת התמיכות תחלק את התקציב שהוקצה לפי נוהל זה בהתאם לדירוג הבקשות בטבלת הניקוד. ככל שהתקציב יספיק לכלל הבקשות בטבלת הניקוד – כל רשות תהיה זכאית לקבל את סכום התמיכה המלא שאושר לה. ככל שהתקציב לא יספיק לכל הבקשות – יחולק התקציב בהתאם לדירוג בטבלת הניקוד כך שתהיה קדימות לבקשות שזכו לניקוד גבוה יותר. בנסיבות בהן שתיים או יותר מהבקשות שדורגו אחרונות בטבלת הניקוד זכו לניקוד זהה, ובשל מגבלת התקציב של קול קורא זה לא ניתן לתמוך בכולן, תהיה ועדת התמיכות רשאית לבחור להעניק את התמיכה לבקשה שזכתה בניקוד הגבוה יותר בבשלות לפי סעיף 8(1).

ח. מובהר, כי אין באמור לעיל כדי לגרוע מסמכותה של ועדת התמיכות להחליט מנימוקים שיירשמו בפרוטוקול כי בנסיבות העניין יש מקום לפעול באופן אחר לחלוקת התקציב לפי נוהל זה, זאת על פי שיקולים נוספים כמקובל בנהלי התמיכה.

ט. בכל מקרה בו יוחלט על ביטול/הפסקת התמיכה שאושרה לרשות – ועדת התמיכות תאפשר לרשות הבאה בדירוג לקבל אישור לתמיכה בבקשתה, הכל בכפוף לקבוע בנוהל זה, לרבות למגבלת התקציב.

י. בהתאם לשיעור התמיכה שיאושר על ידי ועדת התמיכות, ככל שסכום התמיכה המאושר יהיה נמוך מסכום בקשת התמיכה, תהיה הרשות רשאית להקטין את עלות ההשקעה הנדרשת לצורך קבלת התמיכה, בהתאם לשיעורי התמיכה המפורטים לעיל, ובלבד שהפרויקט יושלם, יבוצע ויופעל באופן מלא.

10. התחייבות תקציבית לקבלת תמיכה

- א. ככלל, יהיה על הרשות לצרף לכל בקשה לקבלת תשלום במסגרת התמיכה, **טרם תשלום ראשון**, עותק מהתקציב הבלתי רגיל (תב"ר), במסגרתו תבוצע הפעילות הנתמכת הכלולה באותה בקשה. התב"ר יוגש לאחר אישורו על ידי מליאת הרשות וכן על ידי משרד הפנים, למעט במקרים מיוחדים, בהינתן אישור חשבת החטיבה.
- ב. מודגש, כי על הרשות לנהל בספריה חשבון תקציב בלתי רגיל נפרד לכל תמיכה שתאושר, בו תרשמה כל ההוצאות וכל ההכנסות השייכות לאותה תמיכה.
- ג. בגין בקשות תמיכה שאושרו על ידי ועדת התמיכות ובכפוף לסעיף 3 לעיל, יחתמו מורשי החתימה של החטיבה על התחייבות תקציבית במערכת מרכב"ה. ההתחייבות תפרט את סכום התמיכה שאושר בוועדה, שיעורה באחוזים (%), תוקפה וכל מידע תקציבי רלוונטי נוסף. התחייבות זו משלימה ומותנית בקיום כל תנאי נספח התנאים הכלליים על ידי הרשות.
- ד. תוקף ההתחייבות התקציבית יהיה ממועד אישור ועדת התמיכות ועד 31.12.2025. ניתן יהיה להאריך את תוקף ההתחייבות התקציבית בהתאם לתוקף ההתקשרות השנתית בין ההסתדרות הציונית העולמית לבין הממשלה ובכפוף לאישור ועדת התמיכות.
- ה. הרשות תפעל לביצוע הפעולות במסגרת התמיכה שאושרה לה, על פי כל דין, לרבות דיני המכרזים. הרשות תצטרך להציג אסמכתאות לכך כתנאי לתשלום כל בקשה.
- ו. לא תוכר השקעה שבוצעה לפני מועד אישור ועדת התמיכות ושלא בהתאם לתנאים בנוהל זה ובכתב ההתחייבות.

11. דו"חות ביצוע והעברת תשלום

- א. דיווח על ביצוע יוגש למשרדי המרחב באמצעות דוא"ל על גבי נספח 7.
- ב. הדיווח יכלול סיכום מילולי וסיכום כספי המורכב מפירוט המקורות והשימושים בחתימת המבקש, בצרוף העתק חשבונות מס וקבלות. הדיווח יחתם ע"י גזבר הרשות.
- ג. דיווח הביצוע יוגש לבדיקה לגורם המקצועי במרחב, שיבחן אם הרשות הגישה כל הנדרש ממנה והאם יש מקום להמליץ על תשלום. אישור ההוצאה והמלצה לתשלום כאמור תינתן על גבי נספח 7.
- ד. ההמלצה לתשלום ודו"ח הביצוע יועברו בליווי כל המסמכים לחשבות החטיבה.
- ה. הגשת מלוא המסמכים, כאמור בסעיפים לעיל, מהווה תנאי לביצוע תשלום למועצה.

12. תשלום התמיכה

- א. תמיכה שתאושר על ידי ועדת התמיכות תועבר במישרין לחשבון הבנק של הרשות על ידי חשבות החטיבה, בהתאם להוראות התכ"ס והנחיות החשב הכללי, ובכפוף לתנאים המופיעים בנוהל תמיכות זה.
- ב. לא ניתן יהיה להמחות את כספי התמיכה לפי נוהל זה אלא במקרים חריגים באישור מראש ובכתב של חשבת החטיבה, לאחר התייעצות עם הלשכה המשפטית. פעולה שנעשתה בטרם קבלת האישור – לא תידון.
- ג. מובהר כי תמיכה לפי נוהל זה מהווה מענק מותנה במסגרתו מתחייבת הרשות ליישם את מטרות התמיכה תוך הגבלת תקופת המגורים ביחידות ובמבנים שישופצו/יוסבו לפי נוהל זה לתקופה שלא תעלה על **3 שנים** לדייר. מובהר, כי הארכת תקופה זו בתקופה שלא תעלה על שנה נוספת מותנית באישור ועדת התמיכות.

13. מעקב ובקרה

- א. החטיבה או מי מטעמה ומשרד ההתיישבות או מי מטעמו יהיו רשאים לערוך ביקורת, בדיקה ופיקוח, בכל עת, גם לאחר תשלום כספי התמיכה, בדבר אמיתות הנתונים שנמסרו להם, מילוי התנאים למתן התמיכה ובדבר השימוש בתמיכה שנתנה.
- ב. הרשות תגיש לחטיבה ביום 1.11.2025, 1.11.2026 וביום 1.11.2027 דיווח בהתאם לנספח 8 אודות פעולות קבוצת ההתיישבות ועל מגוריה במתחם המגורים.
- ג. בכל הנוגע לתנאי הדורש שכל אחד מחברי קבוצת ההתיישבות יפעיל מיזמים חברתיים, חינוכיים או תרבותיים בשוב בהיקף של 100 שעות התנדבות שנתיות לפחות, בממוצע – מובהר, כי הגורם שיהיה אחראי על תקינות הדיווח מטעם קבוצת ההתיישבות ווידוא קיום ההתחייבות בפועל הוא על הרשות והרשות תידרש לדווח לחטיבה במסגרת נספח 8 כי היא וידאה התקיימותה של דרישה זו.
- ד. החטיבה תהיה רשאית לדרוש מהרשות דיווחים נוספים בקשר לשימוש בתמיכה.
- ה. החטיבה רשאית לשלוח מבקר או מפקח מטעמה או מטעם המשרד כדי לעיין בספרי החשבונות של הרשות הנוגעים לפרויקט, לבצע בקרה במתחם המגורים של קבוצת ההתיישבות לרבות בקרה הנדסית (ובכלל זאת: בדיקת אישור תכניות, התאמת הביצוע לתכניות, עמידה בלוחות זמנים, עמידה בתקציב ובדיקת חשבונות קבלן).
- ו. בכל שנה תמציא החטיבה דוח לוועדת התמיכות בנוגע לסטאטוס קיום תנאי התמיכה שניתנה לכל רשות לפי נוהל זה. הדוח הראשון יוגש עד סוף נובמבר בשנים 2025, 2026, ו-2027 ועד להשלמת מלוא התמיכה לפי נוהל זה.

14. הקטנת תמיכה או ביטולה

- א. מבלי לגרוע מסמכות ועדת התמיכות לפי סעיף 4ט, ועדת התמיכות רשאית להקטין או לבטל את התמיכה, בין היתר, בהתאם כל אחד מאלו:
- (1) אם לא קיים הנתמך את כל דרישות החטיבה בקשר לביצוע הבקרה כאמור בסעיף 13 לעיל;
 - (2) אם לא קיים הנתמך את כל התנאים או ההתחייבויות בקשר למתן התמיכה;
 - (3) אם התברר כי הנתמך זכאי לקבל כספים או נכסים נוספים בגין הפעילות הנתמכת מכל מקור ממשלתי (-כפל תמיכות);
 - (4) אם התמיכה ניתנה על בסיס נתונים לא נכונים;
 - (5) אם יש לחטיבה או למשרד חשש סביר, כי הנתמך פועל שלא על פי דין.
- ב. החליטה ועדת התמיכות על הקטנת התמיכה או על ביטולה, ישיב הנתמך לחטיבה את התמיכה ששולמה לו ושהוחלט על ביטולה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חשב כללי.
- ג. החטיבה תהיה רשאית לקזז מסכום התמיכה לו זכאית הרשות, חוב שלה או של ישוב עברו הוגשה בקשת התמיכה.
- ד. יצוין, כי תשלום כספי התמיכה נעשה באמצעות מערכת התשלומים של החשכ"ל, שבמסגרתה מקוזזת המדינה חובות המעודכנים בה.
- ה. בהתקיים אחת הנסיבות המפורטות בסעיף 14א לעיל – מלבד חובת השבת הכספים, החטיבה תהיה רשאית להחליט שהמועצה גם לא תהיה זכאית לקבל תמיכה כלשהי מהחטיבה בכל נושא שלגביו תפרסם החטיבה נוהל תמיכה, במהלך חמש (5) השנים העוקבות.
- ו. ועדת התמיכות רשאית להקטין או לבטל את התמיכה או את יתרתה, אם הופחת תקציב התמיכה עקב מדיניות כלכלית.

15. קיזוז והשבה

- א. עם הגשת בקשת התמיכה, הרשות מתחייבת כי היא והתמיכה שתועבר אליה בפועל תהיה גבוהה מסכום התמיכה לו היא זכאית לפי אישור ועדת התמיכות – היא תשיב לחטיבה את הסכום ששולם לה ביתר בתוך 60 יום מיום שנודע לו הדבר.
- ב. ככל שהרשות לא תבצע השבה כאמור וכן בכל מקרה שבו הועברה לרשות תמיכה החורגת משיעור התמיכה לו היא זכאית (לרבות במקרה של החלטה לבטל את התמיכה) – החטיבה תהיה רשאית לקזז את הפרש מכל תשלום אחר לו זכאית הרשות מהמדינה ובכפוף לכל דין.

16. רשימת נספחים לנוהל

- א. נספח 1 – רשימת תיוג.
- ב. נספח 2 - טופס בקשה להעברת כספים באמצעות מס"ב.
- ג. נספח 3 - טופס הגשה מקצועי.
- ד. נספח 4 – רשימת חברי קבוצת ההתיישבות הנכללת במסגרת הבקשה והתחייבות על היקף שעות ההתנדבות.
- ה. נספח 5 - נספח ביטוח (אישור עריכת ביטוחים).
- ו. נספח 6 – מסמך תנאים כלליים.
- ז. נספח 7 – מסמך דיווח לקבלת כספי התמיכה.
- ח. נספח 8 - דיווח שנתי על פעולת קבוצת ההתיישבות.

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

נספח א' – רשימת רשויות זכאיות בהתאם לסעיף 5א לנוהל⁴

שם רשות	שם רשות	שם רשות	שם רשות
אבו סנאן	גליל	אופקים	נגב
אכסאל	גליל	אילת	נגב
אעבלין	גליל	דימונה	נגב
בית גין	גליל	חורה	נגב
בית שאן	גליל	ירוחם	נגב
גידידה-מכר	גליל	כסיפה	נגב
דייר אל-אסד	גליל	לקיה	נגב
טבריה	גליל	נתיבות	נגב
טורעאן	גליל	ערד	נגב
טמרה	גליל	ערערה-בנגב	נגב
יפיע	גליל	שגב-שלום	נגב
יקנעם עילית	גליל	שדרות	נגב
ירכא	גליל		
כאבול	גליל		
כרמיאל	גליל		
כפר כנא	גליל		
כפר מנדא	גליל		
מגאר	גליל		
מגיד אל-כרום	גליל		
מגדל העמק	גליל		
מגידל שמס	גליל		
מעלות-תרשיחא	גליל		
נוף הגליל	גליל		
נחף	גליל		
מגאר	גליל		
סח'נין	גליל		
עין מאהל	גליל		
עכו	גליל		
עראבה	גליל		
צפת	גליל		
קריית טבעון	גליל		
קריית שמונה	גליל		
ריינה	גליל		
שפרעם	גליל		

⁴ בהתאם לנתוני הלמ"ס מחודש יוני 2023.